

8-Timers Arbejdsdagen er Lov i forskellige Lande, og at det har bevirket en Forkortelse af Arbejdstiden.

Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard, der holdt en, skal jeg indrømme, interessant socialøkonomisk Tale, i hvilken han udtrykte megen Sympati saavel for Industriarbejderne som for det foreliggende Forslag, søgte paa forskellige Omraader ligesom at være Mægler mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. Det er jeg naturligvis taknemmelig for, skønt det for Arbejdernes Vedkommende ikke er strengt nødvendigt. De Forhold, som det ærede Medlem Hr. Dahlgaard omtalte, bl. a. at man skulde skabe en Produktion, ved hvilken der var et mindre Tab, end Tilfældet er nu, har jeg for øvrigt allerede været inde paa, idet jeg omtalte det unødigt store Antal Opsynsmænd, Værkførere o. s. v., man har omkring paa Arbejdspladserne. Men her er der en Vej at gaa, nemlig den at give det Bedriftsraadsforslag, som vil komme til første Behandling om ikke ret længe, en velvillig Behandling og at gøre sig til Talsmand for, at Arbejderne kommer til at leve under bedre Kaar, faar mere Indseende med Bedriften og i det hele taget bliver taget med paa Raad i alle de forskellige Spørgsmaal, som foreligger indenfor Virksomheden, saa vil det sikkert lykkes at fremskaffe alle de gode Foranstaltninger, som det ærede Medlem ønskede skulde indføres i vor Industri.

Endelig omtalte det ærede Medlem Hr. Dahlgaard Murerfaget og ønskede, at der i dette Fag skulde indføres en længere Arbejdstid for en Del af Aaret. Maa jeg her sige, at for Landmurerens Vedkommende er det ofte temmelig lange Vejstrækninger, de maa tilbagelægge til og fra Arbejdet, hvilket i høj Grad formindsker den Tid, der staar til deres egen Raadighed; og hvad angaar Murerne i København og Provinsen, er der visse Ting, jeg kunde ønske, man vilde probere paa, inden man forlænger Arbejdstiden, nemlig for det første at skaffe de Penge, der skal til for at bygge tilstrækkeligt til at afskaffe Bolignøden, og for det andet at sørge for at faa de forskellige Projekter færdigbehandlet og tilrettelagt i ordentlig Tid. Forholdet er nemlig det, at der, bortset fra en ganske kort Tid i den allervarmeste Sommertid, hvor der er fuld Beskæftigelse for Murerne saavel i København som i Provinsen, er en lang Tid af Aaret, hvor der gaar et tilstrækkelig stort Antal Murersvende ledige. Hvis man ordner Bygge- og Arbejdsforhold i København og Provinsen saaledes, at man bygger i al den Tid af Aaret, hvor det i det hele taget

kan lade sig gøre at bygge, og det derefter skulde vise sig, at der er utilstrækkelig Arbejdskraft, først da er Tiden inde til at tale om en længere Arbejdstid i disse Fag. Men denne Situation har endnu ikke foreligget.

Knud Kristensen: Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard gjorde nogle Bemærkninger til mig angaaende den egentlige Hviledag og sagde, jeg havde hævdet den Opfattelse, at det var noget, Folk i Almindelighed selv skulde bestemme, og det ærede Medlem mente heri at finde en Modsetning mellem mine Udtalelser og Venstres Handlinger, idet Venstre har været med til at gennemføre en Helligdagslov, en Fabriklov og en Bagerilov, der paabyder visse Indskrænkninger af Arbejdstiden. Det er ikke nogen rigtig Gengivelse, og jeg tror ogsaa, at Fortrykket vil vise, at jeg ikke sagde, at man i Almindelighed ikke maa lovgive om Helligdage, men jeg sagde, at naar ikke samfundsmæssige Grunde taler derfor, naar der ikke kan gives almindelige Regler, men der skal dispenseres baade i det ene og det andet Tilfælde, saa anser jeg det for rimeligt og naturligt at overlade til de enkelte selv at træffe Bestemmelse, man bør ikke gaa ind i en uhyre Administration, som jo vil blive Følgen, naar man skal ansøge Politi og Socialminister om Ændringer i den gældende Helligdagslovgivning.

Den højtærede Socialminister mente, at min Tale væsentlig havde været agitatorisk og væsentlig havde bestaaet af gamle Talemaader, og jeg tror, det ærede Medlem Hr. Dahlgaard var inde paa noget af det samme. Det er imidlertid ganske naturligt, at man ikke gaar ind paa en Undersøgelse af, om de enkelte Bestemmelser i et Lovforslag er mere eller mindre hensigtsmæssige, naar man er imod selve Forslagets Princip, og derfor er jeg ikke gaaet ind paa de enkelte Bestemmelser; men af den Grund synes jeg ikke, man kan karakterisere min Tale som rene Agitationsfraser. Hvad var det nemlig, jeg beskæftigede mig med i min Tale? Jeg undersøgte, hvilke Grunde der fremføres for en Lovfastelse af 8 Timers Arbejdsdagen, og jeg undersøgte, om disse Grunde — efter min Opfattelse — var holdbare. Jeg talte kun meget lidt om, at man ikke maa gøre Indgreb i Friheden, saa naar den højtærede Socialminister nærmest gik ud fra, at jeg havde talt om, at enhver skulde have sin fulde Frihed, kan jeg ikke løsgøre mig for den Tanke, at den højtærede Socialminister havde ventet, at jeg vilde sige